

Державна служба статистики України

СХВАЛЕНО

Рішення Комісії з питань
удосконалення методології
та звітної документації
(протокол від 07.10.2022
№ КПУМ/24-22)

**СТАНДАРТНИЙ ЗВІТ З ЯКОСТІ
ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
"САТЕЛІТНИЙ РАХУНОК ОСВІТИ"
1.03.00.06**

електронна пошта: I.Yacenko@ukrstat.gov.ua
телефон: (044) 287-66-22
керівник ДСС: Касьянова Я. С.

ЗМІСТ

1. Вступ.....	3
2. Компоненти якості державного статистичного спостереження.....	4
2.1. Відповідність	4
2.2. Точність	5
2.3. Своєчасність та пунктуальність	6
2.4. Доступність та зрозумілість.....	6
2.5. Послідовність та зіставність.....	7
2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів.....	8
2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів.....	9
2.8. Конфіденційність, прозорість та захист.....	9
3. Заключна частина.....	10

1. Вступ

Стандартний звіт з якості державного статистичного спостереження "Сателітний рахунок освіти" (далі – звіт) підготовлено з метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та індикаторів якості його результатів. Звіт містить загальну інформацію, яка не залежить від результатів за конкретний період державного статистичного спостереження, а визначена чинною методологією, процедурами обробки даних тощо.

Цей звіт є відправною точкою для підготовки більш детальних стандартних звітів з якості державного статистичного спостереження "Сателітний рахунок освіти" (далі – ДСС, спостереження), орієнтованих на широке коло споживачів (як на користувачів, так і на виробників статистичної інформації), задоволення їхніх потреб в інформації щодо якості даних і процесів спостереження.

Наведені компоненти якості, такі як відповідність, точність, своєчасність та пунктуальність, доступність та зрозумілість, послідовність та зіставність, відповідають принципам виробництва статистичної інформації, які визначено розділом III Принципів діяльності органів державної статистики, затверджених наказом Держстату від 17.08.2018 № 170.

Метою проведення ДСС є отримання інформації щодо фінансування системи освіти.

Спостереження запроваджене у 2010 році на виконання пункту 39 Плану дій щодо реалізації Стратегії розвитку державної статистики України на період до 2012 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 05.11.2008 № 1413-р, а також для вирішення завдань щодо інформаційного забезпечення органів державної влади та управління для прийняття ними рішень, пов'язаних із забезпеченням необхідних умов функціонування і розвитку системи освіти.

ДСС відповідно до Довідника розділів статистики належить до розділу 1.03 "Освіта".

Нормативно-правовою основою проведення спостереження є Закон України "Про державну статистику", спостереження відповідає зобов'язанням України щодо імплементації статті 356 Глави 5 "Статистика" розділу V Угоди про асоціацію з ЄС у частині питань щодо надання вчасних та надійних даних.

ДСС проводиться з урахуванням Регламенту Комісії (ЄС) від 23.09.2013 № 912/2013 щодо виконання постанови (ЄС) № 452/2008 Європейського Парламенту та Ради, що стосується виробництва та розвитку статистичних даних про освіту та навчання протягом усього життя, щодо статистичних даних про системи освіти та професійної підготовки (<https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2013/912/oj>).

ДСС проводиться відповідно до Методологічних положень щодо складання допоміжних (сателітних) рахунків освіти в Україні (далі –

Методологічні положення), затверджених наказом Держкомстату від 15.02.2010 № 57 і розміщених на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у розділі "Методологія та класифікатори"/"Статистична методологія"/"Демографічна та соціальна статистика"/"Освіта".

Джерелами інформації ДСС є дані:

ДСС "Мережа та діяльність дошкільних навчальних закладів";

ДСС "Мережа та діяльність вищих навчальних закладів";

ДСС "Робота аспірантури та докторантури";

ДСС "Обстеження умов життя домогосподарств";

ДСС "Основні показники економічної діяльності підприємств сфери нефінансових послуг";

адміністративні дані:

Міністерства освіти і науки – зведені звіти денних загальноосвітніх навчальних закладів, вечірніх (змінних) шкіл, зведені звіти про контингент учнів та слухачів професійно-технічних навчальних закладів;

Державної казначейської служби – звіти про виконання державного та місцевих бюджетів.

Основною статистичною публікацією, у якій поширюються дані ДСС, є публікація даних на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у розділі "Статистична інформація"/"Демографічна та соціальна статистика"/"Освіта"/"Сателітний рахунок освіти в Україні".

На запити користувачів надається статистична інформація за результатами спостереження у зведеному вигляді на паперових носіях, в електронній формі, засобами зв'язку, у порядку та на умовах, визначених чинним законодавством.

У межах співпраці з міжнародними організаціями дані, отримані за результатами ДСС щодо фінансування системи освіти, щорічно надаються Інституту статистики ЮНІСЕФ, ЮНЕСКО та Євростату.

2. Компоненти якості державного статистичного спостереження

2.1. Відповідність

Відповідність – це ступінь, з яким результати державних статистичних спостережень задовольняють поточні та потенційні потреби користувачів.

ДСС було запроваджене для інформаційного забезпечення суспільства щодо фінансування системи національної освіти.

Основним статистичним показником ДСС є:

витрати на освіту з розподілом за провайдерами (постачальниками послуг) та функціями освіти; фінансуючими організаціями (фінансовими агентами) та провайдерами (постачальниками послуг); фінансуючими організаціями (фінансовими агентами) та функціями освіти.

Одиницею спостереження є інституційна одиниця. Об'єктом статистичного спостереження є економічна діяльність інституційних одиниць-резидентів за секторами економіки S.11 "Нефінансові корпорації", S.12 "Фінансові корпорації", S.13 "Сектор загального державного управління", S.14 "Домашні господарства", S.15 "Некомерційні організації, що обслуговують домашні господарства"; діяльність нерезидентських одиниць за сектором S.2 "Інший світ" відповідно до КІСЕ, які надають послуги освіти резидентам.

Рахунки освіти містять інформацію про джерела фінансування системи освіти, фінансуючі організації, визначають фінансові ресурси всіх постачальників освітніх послуг і показують, на здійснення яких видів діяльності та в якому обов'язі постачальники використовують кошти.

Для проведення ДСС використовується комбінація статистичних методів, а саме використання адміністративних даних і результатів проведення інших ДСС.

При проведенні ДСС використовуються національні та статистичні класифікатори: КІСЕ, МСКО, ОНП і КВЕД.

Сателітний рахунок освіти складається по Україні в цілому та поширюється у вигляді стандартних таблиць.

Динаміка показників цього спостереження ведеться із 2010 року.

2.2. Точність

Точність – це ступінь наближеності розрахунку до дійсних значень.

Сателітний рахунок освіти складається відповідно до Методологічних положень.

Згідно із Методологічними положеннями, спостереження за ступенем охоплення одиниць статистичного спостереження є суцільним і проводиться з річною періодичністю.

Сукупність одиниць статистичного спостереження, що вивчається, дорівнює цільовій сукупності одиниць ДСС.

Обробка даних складається зі стандартних процедур опрацювання зведеної інформації, отриманої за результатами інших статистичних спостережень, а також зведених даних, що надійшли з адміністративних джерел: перевірка повноти інформації, отриманої для проведення розрахунку, перевірка узгодженості інформації, отриманої з різних джерел. Також проводиться систематизація отриманої із різних джерел інформації за інституційними

секторами економіки, за визначеними угрупуваннями, формуються результати ДСС, зокрема таблиці рахунку.

Під час обробки отриманих адміністративних даних в електронному середовищі здійснюється логічний і арифметичний контроль цих даних (перевірка правильності співвідношення окремих значень даних).

Для забезпечення якості результатів ДСС застосовується аналіз даних у часі (порівняння з попереднім звітним періодом).

Показник за результатами ДСС формується методом поєднання підсумків (компіляції) даних.

За результатами цього ДСС може проводитися спеціальний перегляд статистичної інформації, пов'язаний зі змінами методології та появою нових джерел інформації.

2.3. Своєчасність та пунктуальність

Своєчасність – це період часу між подією або явищем, що описують статистичні дані, та публікацією цих статистичних даних.

Пунктуальність – це період часу між фактичною датою публікації даних та плановою датою, яка визначена в офіційному календарі публікацій.

Терміни оприлюднення статистичної публікації за результатами розробки спостереження визначені планом державних статистичних спостережень. Для зручності користувачів на офіційному вебсайті Держстату розміщені Каталог офіційних статистичних публікацій, а також Календар оприлюднення інформації, де зазначені відповідні дати оприлюднення статистичних продуктів.

Збір, обробка, аналіз і поширення даних ДСС здійснюється в такі терміни:

Збір даних	Обробка даних	Аналіз даних	Перше оприлюднення статистичної інформації
IV квартал наступного за звітним року	січень другого за звітним року	січень-лютий другого за звітним року	28 лютого другого за звітним року

Запити користувачів щодо надання інформації виконуються в терміни, передбачені вимогами Закону України "Про доступ до публічної інформації".

2.4. Доступність та зрозумілість

Доступність – це характеристика простоти та легкості, з якою користувач може отримати статистичні дані; вона визначається фізичними

умовами, за наявності яких користувачі можуть отримати доступ до статистичних даних.

Зрозумілість – це характеристика простоти та легкості розуміння користувачем статистичних даних; вона вимірюється через інформаційне середовище, в якому представлені статистичні дані, що супроводжуються відповідними метаданими.

Метадані ДСС розміщені на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у розділі "Діяльність Служби"/"Статистичні спостереження"/"Метаописи державних статистичних спостережень".

Результати спостереження розміщуються у вільному доступі на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Статистична інформація"/"Демографічна та соціальна статистика"/"Освіта"/"Сателітний рахунок освіти в Україні". Ця інформація може надаватися користувачам в електронній формі за їхніми запитамі.

Більш детальну статистичну інформацію, наявну за цим ДСС, можна отримати за запитамі в установленому порядку.

Контакти для отримання додаткової інформації щодо результатів спостереження, відповідного методологічного забезпечення, а також довідок щодо умов поширення його результатів:

адреса: вул. Шота Руставелі, 3, м. Київ, 01601;

телефон: (044) 287–66–22;

електронна пошта: I.Yacenko@ukrstat.gov.ua.

Контактна інформація для оформлення інформаційного запиту:

телефон: 287–06–72;

електронна пошта: el.zapyt@ukrstat.gov.ua.

2.5. Послідовність та зіставність

Послідовність двох або більше статистичних даних означає, наскільки у державних статистичних спостереженнях, у рамках яких вони вироблялися, використовувались однакові метадані – класифікації, визначення і сукупність, що вивчається, а також гармонізовані методи.

Зіставність – це окремий випадок послідовності, коли статистичні дані відносяться до тих самих об'єктів даних, а ціль їхнього об'єднання – зробити порівняння у часі або за регіонами, або за іншими сферами діяльності.

Спостереження передбачає єдині підходи до формування показника (його змісту, визначення), звітного періоду та періодичності обстеження, географічного охоплення, методів збору та обробки даних, що забезпечує зіставну динаміку показників.

Зважаючи на зазначене, показники цього ДСС за певний обраний період можна порівнювати з даними по Україні із 2010 року та з показниками щодо фінансування системи освіти, які оприлюднюються в базі даних Інституту статистики ЮНЕСКО (www.data.uis.unesco.org).

2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів

Користувачами інформації, отриманої за результатами ДСС, є органи державної влади та місцевого самоврядування, бізнес (підприємства, установи та організації), науковці та дослідники, міжнародні організації, громадяни.

Задоволеність потреб користувачів статистичної інформації оцінюється шляхом опитування, а також на підставі аналізу запитів і пропозицій користувачів.

Анкетне опитування користувачів статистичної інформації було проведено у квітні 2017 року з метою вивчення ступеня відповідності їхнім потребам інформації за результатами ДСС, яка оприлюднена на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Статистична інформація"/ "Демографічна та соціальна статистика"/"Освіта"/"Сателітний рахунок освіти в Україні", а також оцінки якості зазначеної інформації.

Основні висновки за результатами опитування:

64% опитаних зазначили, що статистична інформація з тематики опитування є основною або важливою складовою їхньої діяльності;

82% користувачів отримують необхідну інформацію з тематики опитування електронними засобами (електронна пошта, Інтернет);

36% опитаних використовують вебсайт Держстату для отримання інформації постійно, 54% – періодично;

100% опитаних, які у своїй діяльності використовували статистичне видання "Національні рахунки освіти", поставили оцінку "добре" переліку показників, розміщених у ньому;

при цьому найчастіше використовують показник "Загальні витрати на освіту" (91%), на другому місці – показники "Витрати на освіту з розподілом за провайдерами (постачальниками послуг) та функціями" та "Витрати на освіту з розподілом за фінансуючими організаціями (фінансовими агентами) та провайдерами (постачальниками послуг)" (по 64%), на третьому – показники "Витрати на освіту з розподілом за фінансуючими організаціями (фінансовими агентами) та функціями" та "Загальні витрати на освіту за фінансуючими організаціями (фінансовими агентами)/провайдерами (постачальниками послуг)/функціями освіти"(по 55%).

Переважає більшість користувачів дали оцінку "добре" за всіма критеріями якості даних щодо показників з тематики опитування. При цьому

найбільш важливим критерієм користувачі визначили "Доступність та Зрозумілість/Ясність", на другому місці – "Своєчасність та Пунктуальність", на третьому – "Послідовність/Узгодженість та Зіставність/Порівнянність".

Більш детальна інформація про результати проведення анкетного опитування наведена в повідомленні для користувачів, розміщеному на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Анкетні опитування".

2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів

Спостереження здійснюється на основі даних інших ДСС і адміністративних даних, звітного навантаження на респондентів немає, оскільки відсутній безпосередній збір даних від респондентів.

2.8. Конфіденційність, прозорість та захист

Знеособлення постачальників даних, конфіденційність інформації, яку вони надають, та її використання тільки у статистичних цілях мають бути гарантовані. Органи державної статистики мають поширювати статистичні дані об'єктивно, професійно та прозоро.

Захист конфіденційної статистичної інформації є одним із основних принципів проведення ДСС.

Забезпечення конфіденційності статистичної інформації ДСС здійснювалось відповідно до вимог законів України "Про державну статистику", "Про інформацію", "Про доступ до публічної інформації" та міжнародних стандартів.

Конфіденційними показниками ДСС "Сателітний рахунок освіти" є:

агреговані статистичні дані інших державних статистичних спостережень, які мають ризик розкриття первинних даних щодо одиниці статистичного спостереження;

адміністративні дані, надані органам державної статистики відповідно до угод щодо взаємообміну інформаційними ресурсами між Держстатом та іншими державними органами, установами, організаціями;

складові показників системи розрахунків, які містять зазначені вище дані.

Для забезпечення встановлених національним і міжнародним законодавством гарантій перед респондентами щодо забезпечення конфіденційності статистичної інформації отримана за результатами цього спостереження статистична інформація використовується виключно для статистичних цілей та надається користувачам у зведеному знеособленому вигляді.

Основними методами захисту розкриття первинних даних для агрегованих

даних є первинне блокування, що означає неоприлюднення вразливого значення.

3. Заключна частина

Важливою умовою подальшого розвитку ДСС є забезпечення наявних інформаційних потреб користувачів статистичної інформації та оптимізація процесу статистичного виробництва.

Передбачаються такі основні напрями подальшого вдосконалення ДСС:

розроблення методологічних положень з організації ДСС "Сателітний рахунок освіти" відповідно до Методичних рекомендацій з проєктування статистичної методології, затверджених наказом Держстату від 28.12.2020 № 361 (зі змінами), з урахуванням положень міжнародних стандартів Системи національних рахунків ООН 2008 року (СНР) та Регламенту (ЕС) від 21.05.2013 № 549/2013 Європейського Парламенту і Ради до Європейської системи національних та регіональних рахунків 2010 року і рекомендацій Керівництва по складанню сателітного рахунку освіти і професійного навчання, ЄЕК ООН, 2020 рік;

проведення опитування користувачів на тему "Рівень задоволення інформаційних потреб користувачів щодо показників, розрахованих за новою методикою ДСС "Сателітний рахунок освіти" у 2025 році;

пошук додаткових джерел даних і апробація їх використання.